

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KÖRÜ
SOFRANA SAHIP ÇIK

HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 22/06/2020
Sayı: -120.07-E.00000667174
11 11 11 11 11 11

Sayı : 54045643-610-E.1655470
Konu : Soru Önergesi (7/9684)

19.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.443790 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/9684 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/9684 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : AFKLAGIA Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya /
ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/9684 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde, bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende satışı ile ilgili iş ve işlemler 13.02.2019 tarihli ve 30685 sayılı “Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre yürütülmektedir.

Yönetmelik gereği; bitki koruma ürünlerinin belediyelerde satılması gibi bir durum bulunmamakta ve bitki koruma ürünlerinin satış yetkisi, Bakanlığımızca izin verilen bitki koruma ürünleri bayisi ve toptancılarında olduğu için tanzim satış mağazalarında söz konusu ürünlerin satışı mümkün değildir.

Bakanlığımızca gübre dağıtıcıları (bayileri) için Gübre Dağıtıcılık belgesi verilmektedir.

Gübre satışları üretici tarafından gübre dağıtıcıları (bayileri) ve Tarımsal Birlikler (Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Pankobirlik; Trakya Birlik gibi) aracılığıyla çiftçilere sunulmaktadır.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmektedir. Bu kapsamda mazot desteği 2003 yılında başlamıştır. 2017 yılı üretim sezonundan itibaren mazot desteği artırılmış olup, maliyetinin %50’si desteklenmeye başlanmıştır. 2005 yılında kimyevi gübre desteği doğrudan üreticiye ödenmeye başlanmış olup, 2016 yılından itibaren gübre ve yemde KDV kaldırılmıştır.

Sertifikalı tohum kullanım desteği 2005 yılında, sertifikalı tohum üretim desteği ise 2008 yılında başlatılmış olup, sertifikalı tohum kullanımı ve üretimi önemli oranda artış göstermiştir.

Bakanlığımızca ilaç, tohum ve gübre konularında birçok proje ve AR-GE çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda yapılan bazı çalışmalar aşağıda yer almaktadır:

- Bitki koruma ürünlerinin yerli imkânlarla üretilmesi amacıyla, AR-GE destek programı kapsamında desteklenen “Herbisit Etkili *Benfluralin* Etken Maddesinin Sentezi, Üretimi ve Formülasyon Çalışmaları” projesi,
- Kültür bitkilerindeki zararlı organizmalara karşı biyoteknik mücadelede kullanılacak olan bitki koruma ürünlerinin, “Salkım güvesi ve Akdeniz Meyve Sineği için biyoteknik mücadele preparatlarının mamul ürünlerinin yerli olarak üretilmesi (TÜBİTAK-1007) ve Elma İçkurdu (*Cydia pomonella*), Salkım Güvesi (*Lobesia botrana*) ve Domates Güvesi (*Tuta absoluta*)’nın feromon ve tuzaklarının üretimi (TÜBİTAK-1007) isimli TÜBİTAK projesi,
- Bakanlığımız Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce “Zeytin Sineği [*Bactrocera oleae* (Gmel.) (Dip.:Tephritidae)] Mücadelesinde Kullanılmak Üzere Bitki Koruma Ürünü Geliştirilmesi” isimli projeler, yürütülmüş ya da yürütülmektedir.
- Zeytin sineği ve Akdeniz Meyve Sineği mücadelesinde cezbedici olarak kullanılan ve enstitülerimizde geliştirilen ZIRAY’ın Balıkesir İli Gömeç İlçesinde üretim tesisi bulunmaktadır.
- Bakanlığımıza bağlı Kamu Araştırma Enstitü Müdürlükleri, Üniversiteler ve Özel Sektör işbirliği ile 2004-2014 yılları arasında yürütülen “Türkiye F1 Hibrit Sebze çeşit ve Nitelikli Hat Geliştirme Projesi” kapsamında domates, biber, patlıcan, hıyar, karpuz,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kavun, kabak ve lahana türlerinde toplamda 320 nitelikli hat ve 42 çeşit geliştirilmiş ve sektörün hizmetine sunulmuştur.

- Yerel Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi amacıyla yürütülen projeler kapsamında geliştirilen ve tescile başvurulmasına karar verilen patlıcanda 2 yerel çeşit ile Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki yerel biber kaynaklarından geliştirilerek tescil edilen 3 kırmızı (baharatlık) biber çeşidi bulunmaktadır.
- Bakanlığımızca yerli sebze tohumculuğunun geliştirilmesi için yeni projeler başlatılmış olup, bu kapsamda 11 dekar modern seralarda yeni AR-GE yöntemlerinin uygulanması ile yeni çeşitlerin üretilmesine başlanmıştır.
- Bakanlığımızca AR-GE destek programı kapsamında domates ve biber gibi türlerde yerel çeşit geliştirilmeye yönelik projeler desteklenmiş ve halen desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenen ve özel sektör tarafından yürütülen AR-GE projeleri sonucunda 4 domates çeşidi tescil edilmiştir.
- Bakanlığımız Enstitü Müdürlüklerimizin yapmış olduğu ıslah çalışmaları sonucunda tescil edilen çeşitlerden 710 tanesi hali hazırda 2018 milli çeşit listesinde yer almaktadır. Ayrıca 2019 yılında tahıllarda 30, endüstri bitkilerinde 19, yemeklik tane baklagillerde 8, çayır-mera, yem bitkileri ve çim bitkilerinde 7 toplamda 64 çeşit daha tescil ettirilerek 774 adet tescilli çeşit Ülkemiz tarımına kazandırılmıştır.
- Tarımsal girdinin etkin kullanımı ve verimliliği artırılması, gübre kullanımında yaklaşık %30 tasarruf sağlayan çevre dostu Hassas Tarım Teknolojileri konusunu Enstitü ve Üniversite işbirliği ile yaygınlaştırılması amacıyla “Bitkisel Üretimde Hassas Tarım Uygulamalarının Planlanması, Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Entegre Projesi” Ankara ve Konya İllerinde olmak üzere 2 lokasyonda uygulama projeleri,
- Yerel kaynaklarımızdan üretilcek mikrobiyal gübreler ile gübre ithalini azaltılırken, toprak verimliliğini arttırmak ve çevre dostu sağlıklı üretim sağlamak amacıyla “Biyolojik Gübrelerin Geliştirilmesi ve Kullanımının Yaygınlaştırılması” Ülkesel projesi altında 12 adet araştırma projesi,
- Yerel kaynakların kullanılması, ucuz organik gübre üretimi ile kimyasal gübre kullanımının azaltılması, atık ve artıkların değerlendirilmesi ve çevre dostu üretim sağlanması amacıyla “Organik Atık ve Artık Yönetimi” Ülkesel Projesi kapsamında 17 adet alt proje yürütülmüş ya da yürütülmektedir.

Bakanlığımız AR-GE Destek Programı kapsamında tarım sektörünün ihtiyacı olan konularda Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları ve Özel Sektörce hazırlanan projeleri desteklenmektedir. Bu kapsamda gübrelerin etkin kullanımı ve yerel kaynakların değerlendirilmesi konularında 13 adet proje yürütülmektedir.